

PAAVALIN MATKA MALTASTA ROOMAAN, Apt.28

Paavali ja kaikki laivan 276 matkustajaa olivat pelastuneet saarelle, jonka nimi oli Melite eli Malta. Malta oli Karthagoon kuulunut foinikialaisten kaupunki, jonka Rooma oli vallannut puunilais-sodassa v. 218 eKr. Saarelaisten kieli oli seemiläinen puunilaiskieli, mutta varmaan saarella osattiin jonkin verran latinaa tai kreikkaa.

Saaren väki osoittautui todella ystävälliseksi. Tehtiin iso nuotio, jonka ympärillä oli hyvä kuivata vaatteita ja lämmitellä. Toimeliaana miehenä Paavali oli heti keräämässä risuja. Mutta silloin risujen joukosta nuotion lämmössä herännyt kyy tarttui hänen käteensä. Paavali karisti käärmeen nuotioon, mutta paikalliset katselivat kauhuissaan ja uskoivat Paavalin ajettuvan tai kaatuvan pian kuolleena maahan. He päättelivät miehen olleen murhamies, koska ”kostotar ei sallinut hänen elää”. Kun Paavalille ei kuitenkaan mitään tapahtunut, heidän ajatuksensa muuttuivat päinvastaisiksi: ”Hän on joku jumala”. Tosiasiassa Paavali sai kokea Jeesuksen lupauksen toteutuvan: ”Katso, minä olen antanut teille vallan tallata käärmeitä ja skorpioneja ja kaikkea vihollisen voimaa eikä mikään ole teitä vahingoittava”, Lk.10:19, Mk.16:17,18.

Publius, saaren ylin virkamies omisti useita maatiloja saarella. Hän varmaan halusi pitää yllä hyviä suhteita Roomaan ja kutsui ainakin sadanpäällikön, hänen sotilaansa, Paavalin ja hänen ystävänsä kotiinsa kolmeksi päiväksi. Kun Publiuksen isä makasi vuoteessa punataudissa, Paavali meni hänen luokseen, rukoili ja paransi hänet. Tästä alkoi heti Paavalin palvelutyö Maltalla. Muutkin sairaat tulivat Paavalin luo ja saivat kokea parantumisen. Ei ihme, että saarelaisten saaman siunauksen takia koko merestä pelastuneiden joukko sai kokea ystävällisyyttä. Uskon, että Paavalin toiminta myös Maltalla synnytti seurakunnan, vaikkei siitä erikseen mainita. Nyt saaren asukkaat, kuten seurakunnat yleensä, varustivat heidät vielä matkaan kaikella, mitä he tarvitsivat.

Kolmen kuukauden kuluttua helmikuussa matka jatkui toisella aleksandrialaisella laivalla. Luukas kertoo tarkkaan matkareitin: ensin Sisilian Syrakusaan, sieltä Regiumiin, Italian lounaiskärkeen, sitten etelätuulen vallitessa 350 km:n matka Puteoliin, joka oli siihen aikaan tärkeä satama-kaupunki. Jo Puteolissa Paavali tapasi uskonveljiä, jotka pyysivät häntä viipymään heidän luonaan seitsemän päivää. Ilmeisesti sadanpäällikkö oli hyvin suosiollinen tämänkin vierailun keston.

Puteolista matka jatkui jalkapatikassa roomalaisia teitä, ensin Via Campanaa, sitten kuuluisaa Via Appiaa. Roomassa ja sen ympäristössä asuvat veljet olivat jo kuulleet Paavalin tulosta ja kiirehtivät häntä vastaan. Ensimmäiset ennättivät Appii Forumin ja toinen ryhmä Tres Taberneen pikku-kaupunkeihin. Kristillinen usko oli levinnyt yllättävän nopeasti ensimmäisinä vuosikymmeninä helluntain jälkeen koko Välimeren ympärillä oleville alueille. Paavali sai paljon rohkaisua veljien tapaamisesta ja heidän ystävällisestä vastaanotostaan.

Roomassa erään tekstin mukaan sadanpäällikkö Julius jätti vangit henkivartioston päällikkö Burroksen huomaan, joka oli tunnettu kunnollisuudestaan. Hänelle Julius jätti myös maaherra Festuksen kirjeen. Näiden suositusten perusteella Paavalin sallittiin asua omassa asunnossa häntä vartioivan sotilaan kanssa lievässä vankeudessa, jossa sai tavata myös ystäviä.

Kolmen päivän kuluttua Paavali kutsui juutalaisten johtajat luokseen ja selosti heille tilanteensa jj.17-20. Oman kansansa syytösten tähden Paavalin oli ollut vedottava keisariin. Paavalin sanoi: ”Olen näet kahleissa Israelin toivon tähden”. Tuo toivo tarkoitti ylösnousemuksen ja kaikkien

Israelille annettujen Messias-lupausten täyttymystä Jeesuksessa, Apt.23:6, Apt. 26:6,7. Rooman juutalaiset eivät olleet saaneet kuitenkaan mitään kirjeitä tai kuulleet mitään pahaa Paavalista etukäteen. Nyt he halusivat tietää enemmän tästä "lahkosta", joka oli herättänyt paljon vastustusta. Niin sovittiin uusi tapaaminen, johon tuli vielä enemmän juutalaisia. Heille Paavali aamusta iltaan puhui Jumalan valtakunnasta ja selitti profetioita Messiaasta ja osoitti niiden toteutumisen Jeesuksessa. Kävi niin kuin aina, toiset vakuutuivat, toiset pysyivät epäuskoisina. Silloin Paavali totesi profeetta Jesajan jo antaneen varoituksia heidän isilleen heidän paatumuksestaan, jk.26,27. Paavali kääntyi aina ensin oman kansansa juutalaisten puoleen. Jos he eivät ottaneet vastaan evankeliumia, vaan paaduttivat sydämensä, Paavali alkoi julistaa sanaa pakanoilta. - - - Sanoisiko Paavali myös meidän kansallemme tänä päivänä nämä samat sanat: "Paatunut on tämän kansan sydän, vain vaivoin he kuulevat korvillaan"?

Mitä oli tapahtunut Roomassa? Sanoman Jeesus Messiaasta lienevät tuoneet Jerusalemissa käyneet Rooman juutalaiset, jotka olivat Shavuot-juhilla, helluntaina, ottaneet vastaan evankeliumin, saaneet Pyhän Hengen kasteen ja heti palattuaan alkaneet julistaa Jeesusta Roomassa. Samoin kuin alkuseurakuntaan Jerusalemissa, oli Roomaan syntyneeseen messiaanisten juutalaisten seurakuntaan liittynyt myös pakanakristittyjä.

Keisari Claudius (vv.41-54) oli ollut hyvin juutalaisvastainen ja ajanut kaikki 40.000 juutalaista pois Roomasta. Näin Paavali oli tavannut lukuisia Rooman juutalaisia matkoillaan Kreikassa ja Vähässä Aasiassa. Mm. Apt. 18:ssa kerrotaan Priscillasta ja Aquilasta, jotka oli karkotettu Roomasta, ja jotka Paavali tapasi Korintissa. Claudiuksen jälkeen tuli valtaan keisari Nero v.54. Hän antoi juutalaisille luvan palata Roomaan, koska hän piti heitä hyvinä liikemiehinä. Kun messiaaniset Jeesukseen uskovat palasivat, seurakunnissa oli pakanasyntyisiä johtajia, jotka eivät olleet kovin halukkaita ottamaan takaisin juutalaisia. Näin syntyivät ensimmäiset ristiriidat, joista Paavaliakin oli kuullut. Niitä hälventääkseen ja keskinäistä ymmärrystä lisätäkseen Paavali oli kirjoittanut kirjeensä roomalaisille jo 3-5 vuotta ennen Roomaan tuloaan. Room.kirjeen luvuissa 9-11 aivan erityisesti Paavali selittää juutalaisten asemaa, joka meidänkin on syytä huomioida.

On valitettavaa, että kirkko laajasti on hyväksynyt ns. korvausteologian, jossa kirkko on syriäyttänyt Israelin ja opettaa Jumalan hylänneen kokonaan Israelin ja kirkon olevan uusi Israel. Usein opetetaan: Kun Jumala teki Uuden liiton Kristuksessa, koko Vanha liitto Israelin kanssa menetti merkityksensä. Mutta Jumala teki monta liittoa. Uusi liitto korvasi niistä lakiliiton eli Mooseksen eli Siinain liiton. Liitto Abrahamin kanssa käsitti maan ja kansan ja siunauksen hänen siemenessään kaikille kansoille. Tätä liittoa Jumala ei ole milloinkaan purkanut eikä hylännyt kansaansa. "Näin sanoo Herra, joka on pannut auringon valaisemaan päivää, kuun ja tähdet lakiensa mukaan valaisemaan yötä, hän, joka liikuttaa meren, niin että sen aallot pauhaavat - Herra Sebaot on hänen nimensä: "Jos väistävät nämä lait minun kasvojeni edestä, silloin myös lakkaavat Israelin jälkeläiset olemasta kansa minun kasvojeni edessä ainiaan". Näin sanoo Herra: "Jos voidaan mitata taivaat ylhäällä ja tutkia maan perustukset alhaalla, silloin vasta minä hylkään Israelin jälkeläiset kaikki, kaiken sen tähden, mitä he ovat tehneet, sanoo Herra", Jer.31:35-36. Luonnonlait ovat edelleen voimassa. Aurinkokuntamme planeetat kiertävät edelleen täsmällisesti radoillaan; eikä kukaan pysty mittaamaan koko universumia, joka laajenee vielä koko ajan kiihtyvällä nopeudella. Siis: Herra ei ole hylännyt kansaansa Israelia.

Roomalaiskirjeen luvuissa 9-11 Paavali monin tavoin selittää Israelin asemaa menneisyydessä, nyt ja tulevaisuudessa. Hän vakuuttaa, että Jumala ei totisesti ole hylännyt Israelia, "vaan heidän

lankeemuksensa kautta tuli pelastus pakanoille". Meillä on totisesti syytä kiitollisuuteen suhteessa juutalaisiin. Kun meidät oksastettiin jaloön öljypuuhun, meillä ei ole syytä ylpeillä oikeiden oksien rinnalla, sillä Jumala on voimallinen oksastamaan oikeat oksat takaisin omaan öljypuuhunsa, selittää Paavali. Edelleen hän ei halua "pitää teitä tietämättöminä tästä salaisuudesta, että Israelia on osaksi kohdannut paatumus – hamaan siihen asti, kunnes pakanain täysi luku on sisälle tullut, ja niin kaikki Israel on pelastuva, niin kuin kirjoitettu on: "Siionista on tuleva pelastaja, hän poistaa jumalattoman menon Jaakobista. Ja tämä on oleva minun liittoni heidän kanssaan, kun minä otan pois heidän syntinsä", Room.11:25-27. Nyt elämme Israelin ennalleen asettamisen aikaa. Sillä "Jumala ei armolahjoaan ja kutsumistaan kadu". Kaikki antisemitismi on kapinaa Jumalaa ja Hänen valintaansa vastaan. Jumala on palauttanut kansansa sille luvattuun maahan lukuisten VT:n lupauksen mukaan. Sen jälkeen seuraa myös kansan hengellinen herääminen, josta näemme jo paljon merkkejä. (Nykyään maailmassa on ehkä 350.000 messiaanista juutalaista, Israelissa n. 23000.)

Apostolien teot näyttää monen mielestä jäävän aivan kuin kesken. Viimeisissä lauseissa Paavali "otti vastaan kaikki, jotka tulivat hänen luokseen. Hän julisti Jumalan valtakuntaa ja opetti, kuka Herra Jeesus Kristus on, avoimesti ja kenenkään estämättä." Vankeudessa Paavali myös kirjoitti ns. vankeuskirjeet: kolossalaisille, efesolaisille, filippiiläisille ja Filemonille. Luukas ei kerro, mitä tapahtui Paavalille vankeuden jälkeen, jota kesti kaksi vuotta, vuoteen 60. Risto Santala esittää kirjassaan, että kreikaksi kaksi vuotta "dietia" on "oikeastaan juridinen ilmaisu siitä, että syytejuttu yleensä raukesi, mikäli asia lykkääntyi syyttäjän poisjäännin vuoksi yli tuon määräjän."

1.Klemensin kirje, vuodelta 95, sen 5.luku kertoo, että Paavali oli vielä julistanut "sekä idässä että lännessä ... ja tullut lännen äärimmäisiin osiin" siis mahdollisesti Espanjaan. Tiituksen kirjeen mukaan Paavali on vielä ollut Kreetalla, Tiit.1:5 ja Nikopoliksessa, jonne hän pyysi Tiitusta luokseen, Tiit.3:12. Viimeiset kirjeet, kirjeet Tiitukselle ja Timoteukselle ovat kuin hänen testamenttinsa työn jatkajille. Mahdollisesti Nero vangitsi myös Paavalin Rooman tulipalon jälkeen ja mestautti hänet vuonna 67. Paavalin omista kirjeistä saamme tutustua paremmin hänen henkilökuvaansa, juutalaisuuden pohjalta nousseeseen rabbiin ja syvälliseen teologiaan, joka on saanut oppinsa ja virkansa suoraan Jeesukselta.

Apostolien teot ovat oikeastaan Jumalan Pyhän Hengen tekoja Jeesuksen apostolien kautta. Nämä Pyhän Hengen teot eivät loppuneet apostolien marttyyrikuolemiin, vaan jatkuvat edelleen Jeesukseen uskovien kautta, eli evankeliumin voittokulku jatkuu edelleen. Kun Jumalan omaisuuskansa, Israel, saa kokea hengellisen herätyksen, "heidän armoihin-ottamisensa tulee olemaan kuin elämä kuolleista koko maailmalle". Monesta Saulista tulee vielä kuin Paavali, voimallinen evankeliumin julistaja ja Jeesuksen todistaja.